

**Wymagania edukacyjne dla uczniów dla uczniów klasy 5 Szkoły Podstawowej  
im. dr. Henryka Jordana w Ksawerowie z obowiązkiem dostosowania edukacyjnych**  
(opracowane na podstawie poradnika metodycznego do nauczania religii rzymskokatolickiej  
w klasie 5 do podręcznika „Bóg szuka człowieka” nr AZ–21–01/18 – PO – 2/20 )

Każdy uczeń, który posiada opinię lub orzeczenie Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej o dysfunkcjach, jest oceniany zgodnie z indywidualnymi zaleceniami.

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:

- indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia,
- wysiłek wkładany przez ucznia w pracę,
- zainteresowanie przedmiotem,
- zaangażowanie ucznia na zajęciach.

Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami ustala się indywidualnie w zależności od wskazówek i zaleceń przekazanych przez poradnię.

**Ogólne zasady dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości uczniów**

**Specyficzne trudności w uczeniu się:**

- zawsze uwzględniać trudności ucznia;
- w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie;
- dzielić dane zadanie na etapy;
- nie zmuszać na siłę do wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność;
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, udzielać instruktażu;
- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.
- włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę.

**Dysleksja**

- kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń;
- ze względu na wolne tempo czytania lub/i pisania zmniejszenie liczby zadań (poleceń) do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużenie czasu pracy;
- preferowanie wypowiedzi ustnych;
- umożliwienie przypomnienia wiadomości,
- opanowania napięcia emocjonalnego często blokującego wypowiedź;
- dawanie więcej czasu wykonywanie prac szczególnie podczas samodzielnej pracy;
- sprawdzanie, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek;
- upewnianie się, że uczeń zrozumiał polecenia i instrukcje;
- zachęcanie ucznia by przedstawiał swój tok myślenia.

**Dysgrafia:**

- jeśli nauczyciel nie może przeczytać, zinterpretować pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam;
- dać uczniowi możliwość pisania drukowanymi literami lub na komputerze;
- strona graficzna pisma nie wpływa na uzyskiwaną przez ucznia ocenę.

**Dysortografia:**

- oceniając prace pisemne brać pod uwagę ich treść, kompozycję, stronę stylistyczno-językową.

**Nadpobudliwość psychoruchowa:**

- poświęcanie uczniowi dużo uwagi, uczenie współdziałania, pracy w grupie;
- ustalenie zrozumiałych dla ucznia reguł;
- stosowanie zrozumiałego systemu pochwał i kar ( życzliwa konsekwencja);
- wzmacnianie wszystkich przejawów pożądanego zachowania;
- wydawanie poleceń krótkimi, zdecydowanymi zdaniami;
- przekazywanie treści w jasnej, prostej i krótkiej formie (zadania powinny być krótkie);
- pomoc w zorganizowaniu świata wokół ucznia (usuwanie z otoczenia przedmiotów, które mogą go rozpraszać; w miarę możliwości podejmowanie działań według wcześniej ustalonego planu);
- wyznaczanie konkretnego celu;
- pomaganie uczniowi w skupieniu się na wykonywaniu jednej czynności;
- pobudzanie zainteresowań ucznia;
- angażowanie ucznia w konkretne działania;
- akceptowanie ucznia bez względu na jego nieprawidłowe zachowanie się;
- przypomnianie o regułach;
- zapewnianie uczniowi miejsca w pierwszej ławce, w towarzystwie spokojnego kolegi;
- skupianie uwagi dziecka na tym co najważniejsze;
- wskazywanie sposobów rozładowania napięcia emocjonalnego w trakcie zajęć;
- aktywizowanie uwagi ucznia do czynnego udziału w lekcji.

**Problemy emocjonalne:**

- stworzenie warunków do rozwoju zainteresowań, wzmacnianie poczucia własnej wartości, samooceny, odpowiedzialności za własne działania;
- pomoc w nawiązywaniu pozytywnych kontaktów społecznych z rówieśnikami;
- wskazywanie sukcesów (nawet drobnych);
- kształtowanie motywacji do pracy;
- unikanie uwag krytycznych (zwłaszcza na forum klasy);
- nagradzanie wkładu pracy, nie tylko efektów;
- dostrzeganie mocnych stron ucznia;
- minimalizowanie napięcia związanego z sytuacją weryfikowania wiedzy, umiejętności;

**Poziom intelektualny niższy niż przeciętny:**

- zapewnienie większej liczby ćwiczeń, aby uczeń opanował daną sprawność;
- podpowiadanie tematu pracy, częste podchodzenie do ucznia, ukierunkowywanie w działaniu;
- liberalne ocenianie wytworów ucznia;
- w ocenianiu zwracanie większej uwagi na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy;
- w miarę możliwości pomaganie, wspieranie, podpowiadanie, dodatkowe instruowanie, naprowadzanie, pokazywanie na przykładzie;
- dzielenie zadania na etapy i zachęcanie do wykonywania pracy;
- dawanie więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwe udzielanie instruktażu, uwzględnianie wolniejszego tempa pracy;
- stosowanie wzmocnienia pozytywnego i motywowanie dziecko do pracy.

### **PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA**

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania oraz formułowania oceny. Ocenę z religii ustala się w oparciu o kryteria poznawcze, kształcące i wychowawcze.

Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

#### **Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:**

1. Pisemne prace kontrolne dwa razy w ciągu półrocza, obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela do dwóch tygodni. Ponadto kartkówki; zakres ich materiału powinien obejmować nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy. Pisemne prace kontrolne są do wglądu uczniów i rodziców. Uczniowi, który z powodu nieobecności w szkole nie przystąpił do napisania pracy kontrolnej i nie zgłosił się do nauczyciela w ciągu dwóch tygodni od nieobecności w celu jej napisania, dokonuje się wpisu w dzienniku znakiem „bz”. Nauczyciel ma prawo do niepodawania terminu prac kontrolnych, jeżeli uczniowie dezorganizują proces oceny osiągnięć przez absencję, ucieczki z lekcji itp.
2. Odpowiedzi ustne dotyczące materiału z zakresu trzech ostatnich lekcji.
3. Wypowiedzi w trakcie lekcji, podczas dyskusji, powtórzenia itp.
4. Praca domowa: krótkoterminowa i długoterminowa, kontrolowana na bieżąco.
5. Ocena ze znajomości podstawowych prawd wiary zdobywana podczas odpowiedzi ustnej lub pisemnej.
6. Zeszyt: sprawdzany podczas odpowiedzi i według decyzji nauczyciela. Jeden raz w półroczu kompleksowa ocena zeszytu.
7. Pilność, systematyczność, postawy, umiejętności: osiągnięcia ucznia zapisywane w kartach obserwacyjnych prowadzonych przez nauczyciela religii.
8. Przygotowanie do poszczególnych katechez – uczeń może dwa razy w ciągu półrocza zgłosić swoje nieprzygotowanie do lekcji, które jest odnotowywane znakiem „np” w dzienniku elektronicznym. Za trzecim razem otrzymuje ocenę niedostateczną.
9. Korzystanie z Pisma Świętego, podręcznika i innych materiałów katechetycznych.
10. Zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości szkolnych o charakterze religijnym, zaangażowanie w przygotowanie gazetek szkolnych, udział w konkursach religijnych, współpraca ze wspólnotą parafialną.
11. Inne możliwości wskazujące możliwość oceniania.

### **Ilość ocen:**

W ciągu jednego półrocza nauczyciel wystawia każdemu uczniowi co najmniej cztery oceny cząstkowe.

### **Przy wystawieniu oceny śródrocznej i rocznej przyjmuje się następujące zasady:**

1. Ocena jest średnią wag ocen cząstkowych wg zasad ujętych w WZO.
2. Uczeń, który przystąpi do olimpiady czy konkursu religijnego i pomyślnie ukończy co najmniej etap szkolny, będzie mógł uzyskać podniesienie oceny końcoworocznej o jeden stopień.

### **Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej z religii:**

Uczeń ma prawo do podwyższenia przewidywanej oceny rocznej, jeśli w terminie 3 dni od przekazania informacji o przewidywanej ocenie rocznej zgłosi do nauczyciela chęć poprawy tej oceny.

Na sprawdzianie przygotowanym przez nauczyciela, uwzględniającym wymagania programowe na ocenę wyższą od proponowanej, uczeń winien uzyskać minimum 80% prawidłowych odpowiedzi.

### **UWARUNKOWANIA OTRZYMANIA POSZCZEGÓLNYCH OCEN**

#### **Warunki uzyskania oceny CELUJĄCEJ**

Katechizowany:

1. Spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej.
2. Prezentuje wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ.
3. Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych.
4. Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną.
5. Angażuje się w prace pozalekcyjne np. gazetki religijne, montaż sceniczne, pomoce katechetyczne itp.
6. Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń.
7. Poznane prawdy wiary stosuje w życiu.
8. Jego praca jest oryginalna i twórcza oraz wskazuje na dużą samodzielność.

*O ocenie celującej mogą decydować również inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące go do tej oceny.*

#### **Warunki uzyskania oceny BARDZO DOBREJ**

Katechizowany:

1. Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej.
2. Opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii.
3. Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ.

4. Właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela.
5. Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.
6. Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi.
7. Wykazuje się pełną znajomością pacierza.
8. Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe.
9. Aktywnie uczestniczy w religii.
10. Jego postępowanie nie budzi żadnych zastrzeżeń.
11. Jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem.
12. Stara się być świadkiem wyznawanej wiary.
13. Opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności wyznaczonych przez nauczyciela programem nauczania; osiągnięcia ucznia należą do złożonych i wymagających samodzielności.

*O ocenie bardzo dobrej mogą decydować również inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące go do tej oceny.*

#### **Warunki uzyskania oceny DOBREJ**

Katechizowany:

1. Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej.
2. Opanował materiał programowy z religii.
3. Prezentuje wiadomości powiązane związkami logicznymi.
4. Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska podane przez nauczyciela.
5. Stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych podanych przez nauczyciela.
6. Podczas wypowiedzi nie popełnia rażących błędów stylistycznych.
7. Wykazuje się dobrą znajomością pacierza.
8. W zeszycie posiada wszystkie notatki i prace domowe.
9. Podczas lekcji posiada określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne) i korzysta z nich.
10. Systematycznie uczestniczy w zajęciach religii.
11. Jest zainteresowany przedmiotem.
12. Wykazuje się dobrą umiejętnością stosowania zdobytych wiadomości.
13. Postawa ucznia nie budzi wątpliwości.
14. Stara się być aktywny podczas lekcji.
15. Wiadomości i umiejętności ucznia przewidziane programem nauczania nie są pełne dla danego etapu nauczania, ale wiele umiejętności ma charakter złożony i samodzielny.

*O ocenie dobrej mogą przesądzić także inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące go do tej oceny.*

#### **Warunki uzyskania oceny DOSTATECZNEJ**

Katechizowany:

1. Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności.
2. Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii.
3. Wykazuje się wiadomościami podstawowymi, które łączy w logiczne związki.
4. Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela.

5. Przy pomocy nauczyciela potrafi stosować wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych.
6. W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy.
7. Prezentuje słabą kondensację wypowiedzi.
8. Wykazuje się podstawową znajomością pacierza.
9. W jego zeszycie występują sporadyczne braki notatek, prac domowych.
10. Prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem.
11. Wiadomości i umiejętności ucznia są na poziomie podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania dla danego etapu; wiadomości i umiejętności należą do przystępnych, o średnim stopniu złożoności i wystarczają do pomyślnego dalszego uczenia się.

*O ocenie dostatecznej mogą przesądzić także inne indywidualne uwarunkowania danego ucznia.*

#### **Warunki uzyskania oceny DOPUSZCZAJĄCEJ**

Katechizowany:

1. Opanował konieczne pojęcia religijne.
2. Prezentuje luźno zestawione wiadomości programowe.
3. Prezentuje mało zadawalający poziom postaw i umiejętności.
4. Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień.
5. Brak mu podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk.
6. Nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela.
7. Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, ma trudności z wysławianiem się.
8. Prowadzi zeszyt.
9. Ma problemy ze znajomością pacierza.
10. Wykazuje poprawny stosunek do religii.
11. Opanował elementarne wiadomości i umiejętności programowe przewidziane dla danego etapu edukacyjnego; są to wiadomości i umiejętności bardzo przystępne, proste i praktyczne, niezbędne w funkcjonowaniu szkolnym i pozaszkolnym.

*O ocenie dopuszczającej mogą przesądzić także inne indywidualne cechy, postawy i braki obserwowane u ucznia.*

#### **Wymagania niedostateczne – ocena NIEDOSTATECZNA**

Katechizowany:

1. Wykazuje rażąco brak wiadomości programowych.
2. Nie potrafi logicznie powiązać podawanych wiadomości.
3. Prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
4. Nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy.
5. Podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy.
6. Prezentuje rażąco niepoprawny styl wypowiedzi.
7. Nie wykazuje się znajomością pacierza.
8. Nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go na lekcję.
9. Lekceważy przedmiot.
10. Nieodpowiednio zachowuje się na lekcji.

Przedmiotowy system oceniania i wymagania edukacyjne z religii kl. 5  
dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych

11. Wyraża lekceważący stosunek do wartości religijnych.
12. Opuszcza lekcję religii.

*O ocenie niedostatecznej mogą przesądzić także inne indywidualne cechy, postawy i braki obserwowane u ucznia.*

**Szczegółowe kryteria oceniania**

**I semestr**

<b>Rozdział</b>	<b>celujący</b>	<b>bardzo dobry</b>	<b>dobry</b>	<b>Dostateczny</b>	<b>dopuszczający</b>
1. Czego pragnę?	<ul style="list-style-type: none"> <li>→ zna sposoby wypełniania obowiązków względem wspólnot, w których żyje</li> <li>→ omawia postawy świadków wiary</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>→ podaje źródła ludzkiego szczęścia</li> <li>→ zna sposoby dążenia do szczęścia własnego i bliźnich</li> <li>→ angażuje się we własny rozwój emocjonalny i społeczny</li> <li>→ charakteryzuje cnoty boskie wskazując ich znaczenie w życiu</li> <li>→ przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>→ wyjaśnia, że wiara i wiedza nie są sprzeczne</li> <li>→ wie, że Bóg jest gwarantem ludzkiego szczęścia</li> <li>→ odkrywa działania cnót boskich w życiu Wandy Błęńskiej</li> <li>→ omawia związek wiary z nadzieją i miłością</li> <li>→ wymienia przymioty wiary</li> <li>→ rozpoznaje trudności i niebezpieczeństwa na drodze wiary</li> <li>→ uzasadnia dlaczego człowiek nie może żyć w samotności</li> <li>→ wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w rodzinie, wśród rówieśników, parafii, w internecie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>→ zna fragment biblijny mówiący o szczęściu</li> <li>→ odróżnia pojęcie wiary i wiedzy</li> <li>→ uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże oraz nauczanie Kościoła</li> <li>→ wie, czym jest objawienie Boże (Bóg objawia, kim jest), wie, że wiara to łaska (dar) i zadanie</li> <li>→ omawia postawę wdzięczności za świadków wiary</li> <li>→ charakteryzuje najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>→ wymienia zadania, które ma uczeń wobec środowisk, w których żyje</li> <li>→ podejmuje wysiłek właściwego zachowania we wspólnotach</li> <li>→ podaje zadania, które wypełniły wybrane osoby</li> <li>→ rozróżnia wspólnoty naturalne i te, które można wybrać samodzielnie</li> </ul>



<p>2. Odkrywam Boga w Biblii</p>	<p>→ bierze aktywny udział w katechezie parafialnej  → wykazuje pogłębioną znajomość i rozumienie Pisma Świętego  → przedstawia argumenty na pozorność konfliktu przekazu Pisma Świętego i nauki  → podejmuje prywatną lekturę Pisma Świętego</p>	<p>→ wyjaśnia, że Bóg objawia się w Piśmie Świętym <small>Przedmiotowy system oceniania i wymagania edukacyjne dla uczniów</small>  → charakteryzuje postawy świadków wiary  → zna prawdy zawarte w Objawieniu Bożym  → wyjaśnia, że Pismo Święte jest słowem Boga do człowieka  → podejmuje prywatną lekturę Pisma Świętego  → wie, jak odczytywać i przyjmować wydarzenia życiowe w świetle Objawienia  → zachowuje kościelne zasady przy interpretacji tekstów biblijnych  → wie, na czym polega ochrona wiary przed zagrożeniami  → wymienia postawy świadczące o życiu według zasad wiary  → omawia zasady i wskazuje wartości indywidualnej lektury Pisma Świętego  → podejmuje autorefleksję na temat obecności Biblii w życiu  → uzasadnia, że wiara i nauka są źródłem poznania prawdy  → wykazuje, że wiara przewyższa poznanie rozumowe  → wyjaśnia, że wiara i wiedza nie są sprzeczne  → wie, czym wyróżniają się przypowieść biblijna, list i psalm</p>	<p>→ wymienia gatunki literackie w Biblii <small>Przedmiotowy system oceniania i wymagania edukacyjne dla uczniów</small>  → wyjaśnia, że wiara jest darem i zadaniem  → wskazuje na konieczność ochrony wiary przed zagrożeniami  → wymienia elementy Bożego Objawienia  → definiuje natchnienie biblijne.  → wykazuje, że Pismo Święte zostało napisane pod natchnieniem Ducha Świętego  → ma podstawowe wiadomości o tym, jak czytać Pismo Święte  → zna kościelne zasady interpretacji tekstów biblijnych  → podaje zasady interpretacji Starego i Nowego Testamentu,  → podaje przykłady ksiąg Starego i Nowego Testamentu,  → wymienia elementy liturgii słowa ze mszy świętej  → potrafi korzystać z Pisma Świętego  → analizuje i interpretuje wybrane teksty biblijne dotyczące wiary  → zna gatunki literackich w Biblii  → interpretuje słowa Jana Pawła II, że „wiara i rozum są jak dwa skrzydła”  → rozróżnia dar wiary i zdolności rozumowe</p>	<p>→ uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznać i objawić się przez nauczanie Kościoła  → uzasadnia, że wiara jest łaską – darem otrzymanym od Boga  → zna zasady według których powinien żyć chrześcijanin  → podaje argumenty, że człowiek może poznać Boga za pomocą łaski poznania, wiary i rozumu  → uzasadnia, że człowiek powinien naśladować przymioty Boga w swoim życiu  → przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych  → wyjaśnia, że Bóg objawił się w słowie  → uzasadnia związek Starego i Nowego Testamentu  → wyjaśnia podział Pisma Świętego na księgi  → wyjaśnia różnice między Objawieniem Bożym a objawieniem prywatnym  → omawia zasady i uzasadnia wartość indywidualnej lektury Pisma Świętego  → wyjaśnia pojęcie wiary w Boga, wskazuje relacje między wiarą i wiedzą  → uzasadnia, że wiara jest zadaniem</p>	<p>→ odróżnia Pismo Święte od innych ksiąg  → rozróżnia księgi Starego i Nowego Testamentu  → wie, że Pismo Święte dzieli się na Stary i Nowy Testament  → prezentuje proces formowania się ksiąg biblijnych  → zna sposoby wyrażania wdzięczności za dar wiary  → wyjaśnia, że Pismo Święte jest słowem Boga do człowieka  → zna zasady tworzenia adresów biblijnych</p>
----------------------------------	---	---	--	--	---

Przedmiotowy system oceniania i wymagania edukacyjne z religii kl. 5  
dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych

<p>3. Odkrywam Boga w świecie</p>	<p>→ wymienia postawy świadczące o zaufaniu Bożej Opatrzności → wskazuje przyczynę zła, uzasadnia, że zło jest konsekwencją odrzucenia Boga → wie na czym polega świadoma ochrona wiary przed zagrożeniem → potrafi wyjaśnić, że wiara polega na zaufaniu, nawet poza możliwościami ludzkiego umysłu → uzasadnia dlaczego należy czytać Pismo Święte</p>	<p>→ wyjaśnia prawdy objawione zawarte w opisie stworzenia świata i człowieka → uzasadnia twierdzenie, że Bóg kieruje światem → omawia sposoby dziękowania Bogu za dobro stworzenia → podaje argumenty uzasadniające wartość modlitwy → rozumie co powinien zrobić, aby żyć według zasad wiary → wskazuje przyczynę zła, uzasadnia, że zło jest konsekwencją odrzucenia Boga → interpretuje historię Kaina i Abla → analizuje historię Noego → podaje przykłady, że pokora i prostota to droga do prawdziwej miłości → opisuje sposób działania złego ducha i wskazuje na zagrożenia potępieniem</p>	<p>→ wyjaśnia, że Bóg objawia się w stworzeniu i człowieku, i że Boga można poznać przez dzieła stworzenia → wyjaśnia, że wszystko, co stworzył Bóg, jest dobre → omawia postawy moralne bohaterów biblijnych → wyjaśnia, że wszystko, co stworzył Bóg, jest dobre → zna sposoby pomnożenia dobra w świecie → wyjaśnia różnicę między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych → dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawaniem wydarzeń i postaci ze Starego Testamentu → wskazuje przyczynę zła, uzasadnia, że zło jest konsekwencją odrzucenia Boga → wyjaśnia różnicę między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych</p>	<p>→ wyjaśnia, że Bóg objawia się w stworzeniu i człowieku, i że Boga można poznać przez dzieła stworzenia → wyjaśnia, że Bóg jest stwórcą nieba i ziemi → dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawaniem wydarzeń i postaci ze Starego Testamentu → podaje argumenty na to, że naśladować postacie biblijne można pogłębić swoją relację z Bogiem, → opisuje sposób działania złego ducha i wskazuje na zagrożenia potępieniem → wie na jakich argumentach bazuje przekonanie o kierowaniu światem przez Boga → zna sposoby dziękowania Bogu za dobro stworzenia</p>	<p>→ wyjaśnia, w jaki sposób człowiek okazuje szacunek wobec słowa Bożego → wymienia źródła pochodzenia świata → rozróżnia dobro i zło w konkretnych przypadkach życia → rozróżnia postawy podczas modlitwy → wie czym jest modlitwa → zna historię Kaina i Abla → opowiada historię Noego → zna opowieść o wieży Babel → wyjaśnia, że wszystko, co stworzył Bóg, jest dobre</p>
---------------------------------------	--	--	--	--	--

<p>4. Boże obietnice</p>	<p>→ dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawaniem postaciami Starego Testamentu</p> <p>→ wymienia sposoby odpowiadania Bogu na Jego wezwanie</p> <p>→ wymienia sposoby podejmowania walki z pokusami</p> <p>→</p>	<p>→ wymienia, w jaki sposób można starać się o wzrost wiary</p> <p>→ podaje argumenty świadczące o potrzebie modlitwy w życiu chrześcijanina</p> <p>→ interpretuje historię Abrahama</p> <p>→ zna hierarchię wartości wynikającą z wiary</p> <p>→ rozróżnia wybory moralne zgodne z wolą Bożą od tych, które są z nią niezgodne</p> <p>→ interpretuje biblijny opis walki Jakuba z aniołem Bożym</p> <p>→ interpretuje historię synów Izaaka</p> <p>→ wymienia na czym polega inspiracja przykładami biblijnymi w modlitwie</p> <p>→ wyjaśnia w jaki sposób może swoim życiem odpowiedzieć Bogu na Jego wezwanie</p> <p>→ uzasadnia potrzebę dokonywania wyborów zgodnych z wolą Bożą</p> <p>→ wyjaśnia, że wzrost wiary idzie w parze ze słuchaniem słowa Bożego i przyjmowaniem sakramentów świętych</p> <p>→ wykazuje podobieństwa i różnice między tekstem historycznym i opowiadaniem dydaktycznym</p> <p>→ interpretuje historię powołania Mojżesza</p>	<p>→ zna definicję zaufania</p> <p>→ wymienia przymioty Boga</p> <p>→ zna znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina</p> <p>→ wymienia przymioty wiary</p> <p>→ wyjaśnia znaczenie przykazań i norm etycznych w kontekście próby wiary</p> <p>→ uzasadnia, że zaufanie Bogu jest źródłem szczęścia</p> <p>→ wie czego wyrazem jest zmiana imienia w Piśmie Świętym</p> <p>→ wyjaśnia istotę Opatrzności Bożej</p> <p>→ definiuje Miłosierdzie Boga</p> <p>→ wyjaśnia, w jaki sposób Bóg troszczył się o Izraelitów w czasie wędrówki</p> <p>→ wyjaśnia, w jaki sposób Bóg troszczy się o każdego człowieka</p> <p>→ wymienia niebezpieczeństwa na drodze wiary</p> <p>→ uzasadnia potrzebę przestrzegania Dekalogu</p> <p>→ opisuje obraz Boga w Piśmie Świętym Starego i Nowego Testamentu</p> <p>→ wymienia przymioty Boga</p> <p>→ rozpoznaje modlitwę zaufania, prośby i przebłagania</p> <p>→ charakteryzuje Boże kryteria wyboru ludzi</p> <p>→ interpretuje wezwania modlitwy <i>Ojcze nasz</i></p>	<p>→ formułuje modlitwy przeproszenia i prośby w oparciu o teksty Biblijne i własnymi słowami</p> <p>→ przedstawia biblijne przykłady osób powołanych przez Boga</p> <p>→ tłumaczy na czym polega zaufanie Bogu w trudnych doświadczeniach</p> <p>→ podaje przykłady w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzać dobro</p> <p>→ wdraża się do systematycznej pracy nad swoją postawą moralną</p> <p>→ zna zasady kształtowania prawidłowego sumienia</p> <p>→ rozumie potrzebę czynienia dobro i unikania zła</p> <p>→ wymienia sposoby chronienia wiary przed zagrożeniami</p> <p>→ wymienia niebezpieczeństwa podczas wędrówki Izraelitów przez pustynię</p>	<p>→ opowiada scenę walki Jakuba z aniołem Bożym</p> <p>→ wymienia niebezpieczeństwa podczas wędrówki Izraelitów przez pustynię</p> <p>→ zna pojęcie przymierza</p> <p>→ zna historię synów Izaaka</p> <p>→ podaje przykłady Bożej opieki w sferze materialnej i duchowej</p> <p>→ zna Przykazania Boże</p>
--------------------------	--	--	--	---	---

Przedmiotowy system oceniania i wymagania edukacyjne z religii kl. 5  
dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych

Rok liturgiczny	→ angażuje się w obchody roku liturgicznego	→ zna sposoby pogłębiania praktyk pobożności → uzasadnia wybór św. Stanisława na patrona dzieci i młodzieży → omawia liturgiczne formy modlitwy różańcowej → ukazuje związek wydarzeń biblijnych z tajemnicami różańca → uzasadnia religijny wymiar okresu Adwentu → zestawia wydarzenia biblijne z okresem Adwentu → wymienia działania będące naśladowaniem Zbawiciela → wie na czym polega gotowość na przyjście Chrystusa → interpretuje przypowieść o dziesięciu pannach	→ zna wydarzenia z życia Świętego Stanisława Kostki → omawia postawy Świętego Stanisława dotyczące wiary → uzasadnia, że modlitwa różańcowa to towarzyszenie Maryi i Jezusowi w ich życiu → wyjaśnia związek wydarzeń biblijnych z częściami różańca → tłumaczy znaczenie symboli adwentowych → wymienia sposoby przygotowania się na przyjście Pana → omawia praktyki czasu Adwentu → tłumaczy religijny wymiar uroczystości Narodzenia Pańskiego	→ wymienia sposoby jednoczenia się z Chrystusem w tajemnicach roku liturgicznego → omawia postawy wynikające z chęci naśladowania Świętego Stanisława, → podaje argumenty wskazujące na konieczność modlitwy za zmarłych → uzasadnia potrzebę jednoczenia się z Chrystusem w tajemnicach roku liturgicznego → zna sposoby naśladowania Maryi → omawia praktyki ascetyczne w czasie Adwentu → zna sposoby religijnego zaangażowania w obchody czasu Bożego Narodzenia	→ wymienia tajemnice różańca → zna sposób odmawiania różańca → omawia historię narodzenia Jezusa → zna znaczenie symboli adwentu → wymienia praktyki modlitewne w okresie Bożego Narodzenia
<b>II semestr</b> 5. Jezus to obiecany Mesjasz	→ potrafi wyjaśnić, czym jest dzisiaj przepowiadanie kerygmatyczne i do kogo jest kierowane → dokonuje	→ wyjaśnia, że kerygmat zapoczątkowuje relację między Bogiem a człowiekiem → tłumaczy wszystkie treści kerygmatu → uzasadnia, że dzięki	→ uzasadnia konieczność głoszenia kerygmatu → potrafi powiedzieć, jak może być zaangażowany w wypełnianie Nowego Przymierza → zna wydarzenia Ostatniej	→ wie, co to jest kerygmat → zna wydarzenia paschalne → tłumaczy, że dzięki wydarzeniom paschalnym został odkupiony przez Jezusa → opowiada o upadku	→ zna akt wiary, nadziei, miłości i żalu → wymienia prawdy wiary → zna definicję przymierza → zna biblijny tekst o zwiastowaniu → opowiada o

Przedmiotowy system oceniania i wymagania edukacyjne z religii kl. 5  
dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych

	<p>aktualizacji związanych z poznawanymi wydarzeniami i postaciami Nowego Testamentu</p>	<p>wydarzeniom chrzcielnym został odkupiony przez Jezusa → interpretuje wydarzenia Ostatniej Wieczerzy → wyjaśnia na czym polega dzieło Zbawienia → analizuje przypowieść o miłosiernym Ojcu → → omawia etapy powstania Kościoła → interpretuje przypowieści o Królestwie</p>	<p>Wieczerzy → wie, że Maryja stając się Matką Bożego Syna, została włączona w dzieło Zbawienia → wyjaśnia sens Zmartwychwstania Jezusa → określa czyny ludzi wynikające z nakazu bycia miłosiernym → charakterystyczne cechy królestwa ziemskiego i Bożego → zna przypowieść o ziarnku gorczycy, perle, sieci, królewskiej uczcie i winnicy → omawia na czym polega odpowiedzialne podejmowanie zadań w życiu Kościoła, a zwłaszcza parafii</p>	<p>pierwszych ludzi → wie, dlaczego Maryję nazywamy nową Ewą → wymienia uczynki miłosierdzia</p>	<p>Zmartwychwstaniu Jezusa → rozróżnia uczynki miłosierdzia względem duszy i ciała</p>
--	--	---	--	--	--

Przedmiotowy system oceniania i wymagania edukacyjne z religii kl. 5  
dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych

<p>6. Kościół Jezusa Chrystusa</p>	<p>→ podejmuje odpowiedzialnie zadania w parafii → dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznanymi postaciami Nowego Testamentu → wyjaśnia, jaka jest rola Kościoła w historii zbawienia → ma ponadpodstawowe wiadomości na temat historii Kościoła</p>	<p>→ potrafi zinterpretować fragment Listu do Efezjan dotyczący fundamentów i głowy Kościoła → definiuje przymioty Kościoła → wyjaśnia w jaki sposób może wypełniać swoją rolę jako chrześcijanin w Kościele → omawia etapy powstania Kościoła na podstawie tekstów biblijnych → omawia etapy powstawania Kościoła w Biblii → wyjaśnia, co znaczy, że Kościół jest wspólnotą hierarchiczną → definiuje wiarygodność Kościoła → interpretuje przykazania kościelne → wymienia znaczenie przykazań w życiu człowieka wierzącego → zna podstawowe informacje na temat historii Kościoła</p>	<p>→ tłumaczy na czym polega istota Kościoła → podaje możliwości włączenia się w życie Kościoła → uzasadnia dlaczego Kościół jest święty → omawia na czym polega odpowiedzialność za Kościół → zna etapy powstawania Kościoła → charakteryzuje papieża, biskupa kapłana → wymienia przymioty Kościoła → potrafi wyjaśnić znaczenie i symbolikę biblijnych obrazów Kościoła → potrafi uzasadnić dlaczego Kościół jest pewną drogą do zbawienia → omawia przykazania kościelne → wymienia święta nakazane → rozróżnia rolę świeckich i księży w Kościele</p>	<p>→ wymienia etapy budowania Kościoła → nazywa przypowieści o Królestwie → wyjaśnia pojęcia: misje, misjonarz → wymienia sposoby aktywnego włączenia się w życie rodziny, szkoły i społeczeństwa → wymienia podstawowe jednostki Kościoła → zna symbole i biblijne obrazy Kościoła → uzasadnia dlaczego Kościół jest drogą do świętości → zna przykazania kościelne → wymienia dni i okresy pokutne</p>	<p>→ wyjaśnia, co buduje Kościół → rozróżnia przymioty Kościoła → wymienia przypowieści o Królestwie → zna zadania członków Kościoła → wymienia przykazania kościelne → rozróżnia post jakościowy i ilościowy → wymienia sposoby troski o potrzeby Kościoła</p>
------------------------------------	---	--	--	--	---

Przedmiotowy system oceniania i wymagania edukacyjne z religii kl. 5  
dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych

<p>7. Jak rozwijał się Kościół</p>	<p>→ wymienia etapy rozprzestrzeniania się Kościoła w basenie Morza Śródziemnego → włącza się w różne formy pomocy misjom → opowiada o współczesnych świadkach Kościoła</p>	<p>→ wyjaśnia na czym polega bycie świadkiem Chrystusa → okazuje szacunek dla historii Kościoła → omawia działalność świętych Cyryla i Metodego → zna znaczenie zakonów dla rozwoju chrześcijaństwa → uzasadnia, że jedność w Kościele nie wyklucza różnorodności → zna naukę Chrystusa o Kościele → wymienia skutki chrztu dla naszego narodu → omawia wyjątkowość świadectwa św. Stanisława → uzasadnia, że postępowanie św. Jadwigi jest godne naśladowania</p>	<p>→ tłumaczy pojęcie sukcesji apostoelskiej → wskazuje podstawowe formy głoszenia Ewangelii ( ) → opisuje działalność Świętego Benedykta i rolę benedyktynów → wymienia zakony, które przyczyniły się do rozwoju kultury w świecie → omawia podstawowe podobieństwa i różnice między zakonami → omawia znaczenie świadectwa wiary Dobrawy dla nawrócenia Mieszka I → zna życie Świętego Stanisława → omawia postać i działalność Świętej Jadwigi</p>	<p>→ wymienia pierwszych misjonarzy Europy → omawia rolę franciszkanów w Kościele → zna misję św. Wojciecha → podaje zasady chrześcijańskiego życia → wymienia dzieła św. Jadwigi</p>	<p>→ wymienia pierwsze zakony w Europie → zna historię św. Franciszka → wie, kim był św. Wojciecha → potrafi rozróżnić polityczne, kulturalne i religijne skutki chrztu → podaje cechy św. Jadwigi</p>
------------------------------------	---	--	---	---	--

Przedmiotowy system oceniania i wymagania edukacyjne z religii kl. 5  
dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych

<p>Rok liturgiczny</p>	<p>→ zestawia wydarzenia biblijne z czasem Triduum Paschalnego → zestawia wydarzenia biblijne z czasem Zesłania Ducha Świętego → angażuje się w obchody roku liturgicznego</p>	<p>→ uzasadnia religijny wymiar okresu Wielkiego Postu → omawia praktyki czasu Wielkiego Postu → zestawia wydarzenia biblijne z okresem Wielkiego Postu → omawia liturgiczne formy Triduum Paschalnego (B.2.3) → ukazuje związek wydarzeń biblijnych z Triduum Paschalnym → wie, że Duch Święty umacnia chrześcijanina do bycia świadkiem Jezusa → omawia praktyki czasu Zesłania Ducha Świętego → uzasadnia prawdziwość twierdzenia, że Boże Ciało jest czasem doświadczenia obecności Boga wśród nas → tłumaczy sens obchodów święta Najświętszego Serca Pana Jezusa → wymienia sposoby przygotowania się na przyjście Chrystusa → podaje sens praktyk ascetycznych w życiu Kościoła</p>	<p>→ wyjaśnia czym jest jałmużna, modlitwa i post → wyjaśnia na czym polega trening duszy → rozróżnia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w czasie wielkiegoPostu (B.2.3) → Liturgiczne obrzędy Triduum Paschalnego (B.2.3) → zna znaczenie liturgii Triduum Paschalnego w życiu chrześcijanina → Uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego → opisuje działanie Ducha Świętego w życiu wierzących → wymienia znaki towarzyszące zesłaniu Ducha Świętego (B.2.4) → zna historię ustanowienia święta Bożego Ciała → zna istotę i znaczenie uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa → tłumaczy, dlaczego nabożeństwo pierwszych piątków miesiąca jest znakiem miłości Jezusa do człowieka</p>	<p>→ zna praktyki modlitewne w okresie Wielkiego Postu → podejmuje wysiłek, aby naśladować Zbawiciela (B.2.d) → omawia praktyki ascetyczne w czasie Wielkiego Postu → wymienia praktyki modlitewne w okresie Triduum Paschalnego → wyjaśnia sens praktyk modlitewnych w okresie Zesłania Ducha Świętego → tłumaczy potrzebę jednoczenia się z Chrystusem w tajemnicach roku liturgicznego → omawia obietnicę Jezusa złożoną tym, którzy odprawiają nabożeństwo pierwszych piątków miesiąca</p>	<p>→ podaje podstawowe wiadomości o wielkim poście → tłumaczy sens praktyki pierwszych piątków → podaje cechy charakterystyczne święta Bożego Ciała</p>
------------------------	--	--	---	--	---



Przedmiotowy system oceniania i wymagania edukacyjne z religii kl. 5  
dla uczniów z obowiązkiem dostosowania wymagań edukacyjnych